

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bud. Regula Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 600 Lei
Fél évre ... 300 Lei
Három hónapra ... 150 Lei
Havonta ... 50 Lei

Műrdíttások díjazás szerint.

Megjelenik naponta reggel.

Egyenlő szám ára 3 lej, vasárnap
4 ól. Szombatonként 50 baniva
több.

Obstrukció!

Ezt a veszedelmes szót még a régi magyar parlamentből ismerjük, amikor a szövetséges ellenzéki pártok összefogtak, hogy összetörjék a kormányt és az eszközökben nem válogató harcban sikerült is mindig összetörniük — az országot. Most megint itt van az obstrukció és mint a Bucurestiből jövő táviratok mondják, az ellenzéki pártok kemény obstrukcióra készülnek a kormány ellen. A kemény harc eszközeiről is részletesen beszámol a távirat, amely a következőképpen tudósít a készülő nagy politikai eseményről:

Bucuresti. A Kamara új ülészakánának megnyitásával kapcsolatban az ellenzéki pártok között élénk eszmecsere folyt le, hogy a kormány ellen indítandó harc irányelveire vonatkozólag megállapodást létesítsenek. A tanácskozásoktól elterjedt hírekben arra lehet következtetni, hogy az ellenzéknek sikerült az utolsó órában megtalálni azt a platformot, amely a kormány elleni harcok szilárd bázisa lehet. Az ellenzéki pártvezérek elhatározták, hogy obstrukciót kezdenek a kormány ellen, amely a

törvényjavaslatok egész légióját akarja az új ülészakán keresztülvenni. A megnyitói ülésén minden ellenzéki párt deklarációt fog felolvasni ebben az értelemben. Az ellenzéki politikusok kijelentése szerint kemény harcra van kilátás.

Az Averescu-párt végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen kimondották, hogy megyei, járási, városi és községi üléseken harcot kezdenek a kormány ellen. Elhatározták továbbá, hogy március 4-én nagy tüntető népgyűlést tartanak a fővárosban, amely alkalmával követelni fogják a kormány átadását. A néppárt kedden vonul be a parlamentbe, de ennek ellenére nem vesz részt a tanácskozáásokban, sőt az esetleg elhangzó támadásokra sem fog válaszolni.

Érdekes koalíció tervéről beszélnek újabban a fővárosi politikai körök. Ez a koalíció az Argetoianu, a Jorga és a nemzeti párt fuziójából keletkezne, amely kabinetváltozás esetén átvenné az ország kormányzását.

Eddig a távirat. Mi, akik kívül állunk az obstrukció parlamentáriusok, megőrizhetjük objektívitásunkat és éppen ezért merünk a múlt példái után jóslásokba bocsát

kozni. Magyarország első nagy megrázkódtatása az obstrukcióval kezdődött és minél hevesebbé vált az ellenállás, annál biztosabban haladt az ország a pusztulás felé. A

mikor pedig az obstrukció győzelmét aratott — tönkrement az ország. Az obstrukciónak is meg van a maga története. És meg van a maga tanulsága.

Új európai konferenciát tervez Macdonald

(Szabályozni kívánja a függő kérdéseket. — Véget ért a vasúti sztrájk. Poincaré lemondott a szeparatista kormány elismertetéséről.)

Londonból táviratozzák: Az Evening Post arról értesül, hogy Macdonald miniszterelnök azzal a tervvel foglalkozik, hogy európai konferenciát fog indítványozni, amelyen szabályozzák a függő kérdéseket és így közöttük a német jóvátétel kérdését is. Tárgyalnák a szövetségek közötti háborús adósságokat, azok törlesztését és az új kereskedelmi kapcsolatok kérdését is.

Londonból táviratozzák: A Reuter távirati iroda jelenti, hogy a vasútsztrájkot elismerték.

Londonból táviratozzák: Balfour tegnap levelet intézett a konzervatív párt üléséhez, amelyben azt írja, hogy a nézeteltérés a szabadelvűek és konzervatívok között nem annyira a különböző politikai hitvallásból, hanem párthérből keletkezett. A szabadelvűek, illetőleg liberálisok az alsóházban olyan

pártot segítettek hatalomra, — a munkáspártot, — amelynek a legkevesebb joga van, hogy az ország nevében beszélhessen.

Münchenből táviratozzák: Blücher a bajor nemzeti szocialisták elnöke a párt legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a legközelebbi napokban, még a Hitler-pör tárgyalása előtt új állásfoglalást fog tenni. Illetékes helyen kijelentette, hogy a kormány ezekkel a fenyegetésekkel szemben megtette a szükséges intézkedéseket.

Párisból táviratozzák: A franciák akciója a német Pfalzban teljes visszavonulással fog végződni. Ysper belga külügyminiszter tegnap Párisban Poincaréval folytatott tárgyalásai arra vezették, hogy egy francia, mint a belga kormány lemondanak arról a szándékukról, hogy Pfalz szeparatista

Híres bünesetek.

Egy justiciord a XVIII. században. — Hamis vád után a hóhérbárd alatt.

A halálbüntetés eltörlése ügyének mindig egy-egy igazságtalan halálos ítélet, a bíróságok egy-egy szörnyű tévedése szolgált újabb érvekkel. A Calas-eset után, mely Voltaires és az enciklopedistákat indította akcióra, Lesurques ártatlanul történt kivégzése is egyike volt azoknak az eseteknek, amelyek a halálbüntetésellenes mozgalmat támogatták. És ha a halálbüntetés nincs is mai napig sem eltörölve, — az a körülmény, hogy a bíróságok csak a legkritikább esetben alkalmazzák — egyéb társadalmi viszonyok megváltozásán felül ennek a mozgalomnak is köszönhető.

Lesurques (Lössürk) kivégzése Párisban, 1797 március 10-én, Nagycsütörtökön, rablógyilkosságban való részvételt kimondó bírói ítélet alapján történt. „Meghalok uira szentül fogadva, hogy

ártatlan vagyok!” Ezek voltak Lesurques utolsó szavai.

A franciaországi Champeaux városból 1795 május 8-án este 9 órakor indult el a postakocsi Lyonba egyetlen utással, Laborde selyemkereskedővel. Egy órai kocsizás után, sűrű erdő közelében két rabló megragadta a lovak zablóját, más kettő kardcsapással megölte a kocsiist, Laborde selyemkereskedő pedig törrel leszúrta a kocsiiban bennülő postafutárt és elrabolták a postaládában talált 75.000 frankot.

Az eset órási izgalmat okozott és erélyes rendőri eljárás indult meg. Egy megnyergelt postalovert Páris határában elfogták. — Megtudta a rendőrség azt is, hogy hajnalban négy kiizzadt, hajszolásból remegő bérelt hátszolgát vitték vissza Muiron lókölcsönzőhöz. Muiron megnevezi a két egyént, akik a lovakat lókölcsönözték. Egyiket, Bernardot elfogják, a másik Couriol megszökik.

A rendőrség megállapítja, hogy a négy lovasrabló a gyilkosság napján délben Mongeron faluban

Santon vendéglősnél ebédel; onnan a kaszinóba mentek fekete kávéra. Tovább lovagolva Lieursaintben tüzsonnáztak, hol egyik lovas sarkantyújánca elszakadt és azt Chatelain asszony Grosstete nevű szolgálója kötözte meg. — Egy másiknak a lováról elveszett a patkó és Champeaux korcsmáros — kávé színtén betértek, — maga vezette a lovat kovácshoz. A korcsmáros leoldották a lovasok kardjait, melyet egyik ott is felejtett. Nyolc óra felé azután Melun irányában elovagoltak. Kilenc óra este lehetett, mikor egyik viszatért az ottfelejtett kardért Champeaux korcsmájába. Ekkor ért oda a postakocsi is, hogy lovakat váltva, folytassa útját Lyon felé.

Mindazok a személyek, kikkel a négy lovas érintkezett, pontos leírást adtak a lovasokról. Laborde selyemkereskedőről pedig azok a postatiszták adtak személyleírást, kikkel a postakocsiba való felszárláskor érintkezett.

Megtudta a rendőrség, hogy a

szükségben levő Couriol Chateau Thierryben, egy Bruet nevű egyént házában bérelt lakást. Körülfogták a házat, letartóztatták Couriol, Bruet háztulajdonost és egy harmadik ott talált egyént: Guesno douai-i földbirtokost. Couriolnál megtalálták a postakocsiból elrabolt összeg egy ötöd részét. Bruet háztulajdonos és Guesno földbirtokos igazolták, hogy a rablógyilkossághoz semmi közük, ezért Dauberton vizsgálóbíró elbocsátotta őket azzal a meghagyással, hogy Guesno másnap jöjjön vissza a nála talált és elkobzott iratokért.

Mint ahogy Couriol tagadott, Dauberton vizsgálóbíró elküldte jegyzőjét Mongeron és Lieursaintba, hogy a tanukat másnapra beidézze.

Guesno földbirtokos korán délután irataiért ment, találkozott barátjával Lesurques-vel, aki elkísérte a vizsgálóbíró hivataláig, majd be is ment és leült az előszobában, várva, míg Dauberton bejön. Az előszobában ott ültek a beidézett tanúk.

kormányát elismeréssel a rájair bizottsággal.

Berlinből táviratozzák: A német császári család Potsdamban lakó tagjai Vilmos császár szülei

tésnapját nagy ünnepség keretében ülték meg. Az ünnepségen jelen volt az extrónörökös három fiával és Hindenburg tábornagy is.

A Konsten-ügy és Robinson mester

(Károlyi Mihály egy aradi szállóigazgatóról.)

Károlyi Mihály most megjelent emlékirataiban külön fejezetben emlékezik meg a Konsten ügyről, arról a német őrnagyról, aki Károlyi ellen adatokat gyűjtött, de akit Károlyi „Robinson mester” segélyével leleplezett. Ez a Robinson mintegy két év óta Aradon tartózkodik, ahol korábban rendőrkémszolgálatokat fejtett ki és jelenleg a Fehér Kereszt-szálló igazgatója.

— 1918 február 26-án délben „Robinson magán-detektiv” néven jelentette be vallási magát nálam. A feleségem arra kért, hogy ne fogadjam, de azt mondtam, nem lehet tudni, mi van a látogatás mögött és nemsokára szembe kerültem Robinson úrral. Kiderült, hogy a magán-detektiv fiatalkorában Robineti néven országos hírvéltető volt és még régebben és tulajdonképpen Rosenteldnek hívták. Mostanában már kis pocakot eresztett és kopaszodott. Szellemi ereje korán sem ért fel egykori izomerejével, de, amint az elbeszélés folyamán ki fog derülni, bizonyos föladatak elvégzésére tökéletesen elég volt az.

— Robinson előadta nekem, hogy valami Pesten tartózkodó né

met őrnagytól megbízást kapott, hogy ellenem politikai természetű kompromittáló adatokat szerezzen. Különösen azt kívánja tőle az őrnagy, hogy azokból az írásokból szerezzen meg egy-egy példányt, amelyeket nagy ládába csomagolva most küldöttem Parádra. Az őrnagynak érkezett kémjelentések szerint ugyanis azokban a ládáknak kellett lenniük a francia fogsággal kapcsolatban levő okmányoknak is és különösen annak a kötelező nyilatkozatnak, amelynek alapján engem 1914-ben a fogságból elengedtek.

— Robinson önértékesen kijelentette, hogy ő hazafiasabb annál, semhogy ellenem kémkedést vállalna és okosabb is (tette hozzá mosolyogva), semhogy hinni az ilyen dajkamesékben. Tudja, hogy ilyen iratok nem léteznek. Azonban ő szegény ördög, nagyon jól jönne neki egy kis kereset. Arra kért tehát, adják át neki akármilyen tölem származó írást, ő azért megbízójától pénzt kap, s nekem ennek fejében segítségemre lesz az őrnagy leleplezésében.

— Én akkoriban csakugyan küldöttem ládákat Parádra, fehérnemű volt bennük, amit Parádon

szoktunk mosatni. Ez a német őrnagy, ha ugyan létezett, belát csak ugyan figyelés háram fáját.

— Nem utasítottam el Robinsont. Nyugtalanított ez a furcsa ember és ez a furcsa látogatás. Éreztem, hogy egy maffia vesz körül és ennek a furcsa embernek az ajánlkozásával talán kezembe vehettem egy szálat, amely ehhez a maffiához vezetett. Azt mondtam Robinsonnak keresse fel titkárommat, Simonvi Henryt, én majd beszélni fogok vele és meghagyom neki, adja át a kért iratokat.

— Robinson a titkáromnak bővebb közléseket tett a megbízójáról. Elmondta neki, hogy az őrnagyot, aki német vagy török szolgálatban áll, Herman Konstennek hívják és hogy Nagy János-ucca 8. alatt van a lakása és az irodája. Nagy titokzatozással veszi magát körül, titkos telefonja van, a melyet a budapesti állami telefonközpont csak akkor kapcsol, ha a hívó a titkos jelszót kéri: *Nobud*. Nobud annyit tesz, hogy *Nachrichten-Officier Budapest*. Robinson ott helyben, a Károlyi-házból felhívta Nobud-ot és néhány szót váltott Konsten őrnaggyal. Simonvi Henry hallotta Konsten őrnagy feleletét is, amelyből kiderült, hogy Robinsonnak csakugyan van megbízása arra, hogy az én irataimat megszerezze. Robinson előadásakor kiderült, hogy megbízójának olyan iratokat kellene számlátania, amelyekből kiderül összeköttetésem az antanttal és összeköttetésem a szocialista munkásokkal,

különösen ami a januári sztrájkot illeti, továbbá a szabadkőművesek fel való nekiszusom.

— Simonvi Henry megbeszéléseink szerint néhány politikai természetű jelentésként írásomat adta át Robinsonnak, nem más célból, minthogy a dolognak vége járjunk. Egészen lényegtelen dolgok voltak bennük, de azt az egyet csakugyan bizonyították, hogy Robinsonnak sikerült valami módon hozzám férnie. A titokzatos őrnagytól ötezer koronát kapott értük. Ebből az összegből átadott titkáromnak egy ezrest, amelyet megjelöltünk és letétbe helyeztünk.

Ezután Károlyi megírja, minthogy mutatkozott be Kéri Pál Károlyi titkáriaként, Simonvi Henry néven Konstennek és Kéri hogy csalta ki a kémfőnök titkát, amiket azután Urmönczy Nándor tárt fel a magyar parlamentben.

Csalásért öt év.

(Elítélt kivándorlási szélhámos.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék büntető tanácsa Kovács József táblabíró elnökletével ma tárgyalta Büki Zoltán kivándorlási szélhámos bűnügyét. Büki Zoltán az Ancora biztosító társaság tisztviselője volt és a biztosító intézet megbízásából a környékbeli községekben járt biztasi társokat gyűjteni. Ilyen alkalmakkor Büki a hiszékeny falusi polgároktól pénzt csalt ki, azzal biztatva őket, hogy Amerikába szóló utleveleket szerez részükre. Több gazdától ilyen módon körülbelül százezer lejt csalt ki, utlevelet

Dauberton szokása ellenére nem az előszobán keresztül ment be hivatalába, így Guesno és Lesurques nem látták, amikor megérkezett. Egyszer csak bemegy Daubertonhoz a jegyzője és jelenti, hogy a künn várakozó tanúk közül két nő határozottan azt állítja, hogy két rablógyilkos künn ül az előszobában. A vizsgálóbíró lehetetlennek tartotta, de Santon mon geroni vendéglős cselédje és a másik tanu, Chatelain asszony szolgálója Grosstéte — aki az egyik lo vas sarkantyulancát megkötözte, — a leghatározottabban vallották, hogy az előszobában várakozó két férfi a gyilkosok közül való és ezen vallomásuk mellett Dauberton minden aggodalmaskodó figyelmektől és intése ellenére megmaradtak. Dauberton kénytelen volt Guesnot és Lesurques-öt letartóztatni.

Szembesítették őket a többi tanukkal, akik majdnem kivétel nélkül határozottan rájuk vallottak és különösen Lesurques-ről egyetértően bizonyították, hogy az ő sarkantyujának láncát kellett összekötözni, mert elszakadt. A két letartóztatott minden tiltakozása eredménytelen maradt.

Lesurques kétségbeesett levelet

írt egyik barátjának, kérve, hogy kutassa fel mindazokat a tanukat, akikkel május 8-án érintkezett és akik alibi-jét igazolhatják. A kiscsempészésre szánt levelet a börtönőrök elfogták.

Az esküdtek előtt megtartott tárgyaláson Guesno tanukkal igazolta, hogy a kérdéses időben a gyilkosság helyétől messze eső városban tartózkodott. Lesurques is tizenöt tanura hivatkozott, kilék közül ötven határozottan bizonyították, hogy Lesurques május 8-án és 9-én is velük volt a nap különböző időszakában, tehát nem lehetett a lovasok között és nem vehetett részt a gyilkosságban. Ámde szemben állott ezzel Santon vendéglős és Chatelain asszony, valamint cselédek határozottan fentartott és részletekre kiterjedő terhelő vallomása. A mentő tanúk közül különösen határozott volt Lesurques barátjának, Legrand aranyművesnek vallomása, aki május 8-án délelőttjét a vádlottal töltötte és aki emlékezett, hogy a vádlott Aldenof ékszerkereskedővel aznap valami üzletet is kötött. Aldenof ezt tanuvallomásával megerősítette. Már-már Lesurques javára döntött el a bizonyítás, amikor Legrand felállott és bejelentette, hogy

Aldenof üzleti naplójába be is van írva a május 8-án a vádlottal kötött üzlet.

A bíróság előhozatta a könyvet és megállapította, hogy a május 8-iki üzletkötések között tényleg ott szerepel egy, Lesurques-vel kötött üzlet. Szorgosabb vizsgálatnál azonban kintunt, hogy az eredetileg május 9-iki dátum utólag lett kijavítva május 8-ra. Legrand tanu kénytelen volt beismerni a hamisítást és azzal védekezett, hogy jóbarátja érdekében kinek ártatlan voltáról mindennemű jobban meg van győződve, követte el a hamisítást, hogy így vallomását még jobban megerősítse. Ettől a pillanattól kezdve Lesurques-nek vesztett ügye volt, a mentő tanuknak nem hitt senki.

Már az esküdtek visszavonultak határozathozatára, amikor örületes izgalomban egy nő kért kihallgatást a bíróság elnökétől és az izgatottság végső fokán jelentette ki, hogy a bíróság borzasztó tévedésben van: — Lesurques ártatlan és az igaz büntetés neve Dubosq, akihez rendkívül hasonlít. Ez a nő Brebon Magdolna, Couriol vádlott kedvese volt. A bíróság azonban nem hitt már senkinek.

Lesurques-öt, Couriol-ot és Bernardot halálra ítélték, Guesno föld birtokost és Bruer irántulajdonost felmentették.

Lesurques az ítélet kihirdetése után bíróihoz fordulva így szólt: „Polgártársak, ha rettenetes dolog országuton rablógyilkosságot elkövetni, úgy nem kevésbé rettenetes oly embert halálra ítélni, ki teljesen ártatlan”. „Beismerem, hogy bűnös vagyok, de Lesurques ártatlan! Büntársaim Vidal, Rossi, Doruchat és Dubosq” Brebon Mária is újból bizonyosságot tett Lesurques ártatlansága mellett.

Ennyi ellenbizonyíték a bírakban is kétséget támasztott; a dilettóriumhoz, az pedig a törvényhozáshoz fordult, az ítélet végrehajtásának felfüggesztését kérve. A parlament elutasította a kérést, mert a bírói tárgyalás szabályszerű volt és „Törvényes módon hozott ítéletet ily jelenségek alapján megváltoztatni annyit tenne, mint az igazság és egyenlőség iránti fogalmakat halomra dönteni”.

A halálos ítéletet 1797 március 10-én végrehajtották. Couriol a vérpadon kijelentette: „Én bűnös vagyok, de Lesurques ártatlan!” Lesurques következt: „Megbo-

azonban nem szerzett nekik. Nyolc feljelentés érkezett Büki Zoltán ellen, akit letartóztattak és vizsgálati fogságba helyeztek. A mai törvényszéki tárgyaláson a vádlott bűnössége beigazolást nyert. A büntetőtörvényszék Büki Zoltánt nyolcrendbeli csúás büntetésben büntösnek mondotta ki és ezért öt évi börtönbüntetésre ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlott a temesvári ítélőtáblához fellebbezett.

Ami nálunk ismeretlen.

(Cseliszlovákiában is van dróttalan telefon.)

Érdekes átiratot hozott ma a posta Prágából. Értésünkre adják, hogy holnap, csütörtökön este az ottani Radiojournal társaság rendezésében esperantónyelven előadás lesz, amelyet rádiótelefonon minden ilyen apparátussal rendelkező végighallgathat. Az átirat a következőképpen hangzik: Január 31-én, csütörtökön a középeurópai időszámítás szerint este 7 óra 50 perckor, kelet-európai időszámítás szerint este 8 óra 50 perckor a prágai „Radiojournal” radiotelefontársaság Prága melletti Kbely állomásáról (1150 m. hullámhossz, 1 kw.) Pitlik A., a cseliszlovák kereskedelmi minisztérium turisztikai osztályának vezetője negyedórás esperanto nyelvű előadást tart Prágáról, mint a középkori és barokk építőművészet muzeumáról Cseliszlovákia természeti érdekességeiről és nyaralóhelyeiről.

Mi igazán sajnáljuk, hogy ezt az esperanto nyelvű és nivósnaik ígérkező előadást nem hallgathatjuk, de a technikának ez az igazán korszakalkotó vívmánya nálunk ezidőszereint még ismeretlen valami.

csátok bíráltnak, megbocsátok Legrand tanárnak is, aki nem csak kény részben oka annak, hogy törvényes uton meggyilkolnak. Meghalok, újra szentül fogadván, hogy ártatlan vagyok!”

A jelenet mély hatást gyakorolt úgy a bírakra, mint a kivégzés nagyszámu közönségére.

Daubron vizsgálóbíró évek hosszú munkáját szentelte arra, hogy a szükségben levő gyilkosokat kézzelkerítve, a kivégzett Lesurques emléket tisztázza. Két év után sikerült kideríteni, hogy Laborde selyemkereskedő néven egy Durochat nevű rabló vétette fel magát a postakocsira s hogy ez a Durochat lopás miatt a St. Pelagie-börtönben ül. Durochat bevallotta a gyilkosságban való részességét. Előadta azt is, hogy a szökésben levő Dubosq, akivel Lesurquest összetévesztették, a gyilkosság elkövetésekor szöke parókat viselt.

Néhány nap múlva letartóztatták. Vdalt s a morgeroni és liersainti tanúk kijelentették, hogy an nakidején Guesnot vele tévesztették össze.

A kivégzés után ötödik este félőben elfogták Dubosq-t is. — A mai napján a bíróság a parókat

Magyarország a konszolidáció útján.

(Két miniszter érdekes parlamenti beszede.)

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén gróf Klebelsberg Kuno közoktatásügyi miniszter az indemnítási beszédekre adott válaszában kijelentette, hogy a Nemzeti Színház deficitjét meg fogja szüntetni a Nemzeti égisze alatt kétesülő kamaraszínház. Az Operának azonban volt és lesz deficitje még állandó telt házak mellett is, mert horribilis kiadásai vannak ennek a műintézetnek és a kiadásokat csökkenteni nem szabad a kulturatív fenntartásának érdekében. A numerus clausus elvben nem helyesli, de gyakorlatilag elengedhetetlennek tartja, mert Magyarország nagyobb részét elveszítette és a lekapcsolt területekről a megkisebbedett országba özönlik a magyar értelmiség. A szellemi proletariátusnak véget kell vetni, hogy ne következhessek az be, hogy a már végzetek se találjanak megfelelő elhelyezkedést. Ha igazságtalanság történik, hogy a derék és kitímó tisztviselők nagy tömegét kell elbocsájtani, de ezen nem lehet segíteni. A pécsi egyetem felkezesi aránytalanságát a numerus clausus dacára is igazolja az a körülmény, hogy a felvételre jelentkező keresztény ifjak közül sokan elmaradnak, amíg a zsidók teljes számban beiratkoznak, ha már felvételeire jelentkeztek.

A nemzetgyűlés mai ülésén felszóllalt Rakovszky Iván belügyminiszter is, aki azt hangsúlyozta,

ők előtt szöke parókat tettek Dubosq fejére, kénytelenek voltak mindannyian bevallani, hogy Lesurques-öt vele tévesztették össze és hogy Dubosq volt az a lovas, a kinek sarkantyulancát Grossetéte, Chatelain asszony szolgálója összekötözte.

Vidalt is, Dubosq-ot is kivégezték.

Kézrekerült az utolsó gyilkos is, Rossi, valódi nevén Beroldi, kit Spanyolországban, Madridban tartóztattak le, halálra ítélték s aki kivégzése előtt a gyóntató papjának átadott levélben tett bizottságot az öt év előtt kivégzett Lesurques bűntelensége mellett.

Igy a gyilkosok mind a bíróság kezére kerültek és mind halállal la koltak. De gyilkolt a bíróság is, mely halálra ítélte és kivégeztette Lesurques-öt, főképp azért, mert Legrand tanu hamisítása elfogulttá tette a többi bizonyítékkal szemben.

A francia törvények formálhozkoztottsága okozta, hogy még ezek után is évtizedekig kellett harcolniok felvilágosodott francia írónak és jogászoknak, míg Lesurques emléket tisztázhatták és özvegye részére kegydíjat eszközölhettek ki.

hogy az egész állami élet nem lehet egvedül az ugynevezett atrocitások szempontjából megvilágítani. Az ügyeket három részre osztja: a régmúltban, — közvetlenül a kommun után időkben, — a közel múltban történt és a jövőben történő események vizsgálatára. Közvetlenül a kommun után történt események miatt amnesztiát kell adni, mert lehetetlen a hazafias felbuzdulásban elkövetett bűncselekményeket elítélni. Ha nem lett volna Szamuely, akkor nem lett volna Orgovány sem. Ha nem lett volna Návay gyilkosság, akkor nem lett volna Somogyi-Bacsó gyilkosság sem. Az októbrista érem uralkodása bizonytalanná tette a polgárság magatartását, amelyet ezen kívül rendkívül elerőtlenített vezérének a forradalom első napján való meggyilkolása. A közel-múlt eseményei azonban azt igazolják, hogy a konszolidáció előrehaladt. Azok a fantaszták, akik azt hiszik, hogy csak ők tudják megmenteni az országot kísérletezés közben összeütközésbe kerülnek a törvényekkel, de ezek elveszik bűntetésüket. A jövőre nézve a kormány el van tökéltve a jogrend fenntartására. Vissza fog utasítani mindenkit a maga helyére és a konszolidációt teljesen helyre fogja állítani.

Házasság 1924-ben.

(Hozzászólások.)

Egy sokat élt, sokat szenvedett és sokat tapasztalt férfi hozzászólását közöljük. Írásában keveset elmélkedik a házasság problémája fölött, de elmondja életét, amely világosan dokumentálja egy ideális gondolkodású férfi küzdelmét a rideg realizmussal.

— Olvastam — írja — egy idealista leány hozzászólását. Jól esett betekinteni ennek a leánynak a lelki világába és írása inspirált arra, hogy én is hozzászóljak ehhez a kérdéshez. Tizenhat éves korom óta (amióta először leányt csókoltam) mint minden ifjunak vágyam volt, hogy megnősülhessek. Szüleim gazdagok voltak, de egy napon bekövetkezett családunk katasztrófája — tönkrementünk. Városha kerültem, nehéz volt az életem. Most, hogy itt állok életem derekán, fáj visszaemlékezni arra, hogy nem tudtam megvalósítani fiatalkori álmomat. Az is fáj, hogy az a gyáros, aki tegnap még lakatoslegény volt, a háttan hátát fordított, nehogy most minden bővelkedő bájos leányával „komolyan foglalkozzam”. Borzadok attól, ha arra gondolok, hogy életem ajtaján nemsokára beköszönt az ősz és körülöttem nincs senki, a kit szeressek, akiért éljek. Az élet minden házasi keresztkimentem

és elkészültem arra már, hogy egy szép napon, mint kikötő dokkmunkás, londiner vagy parádés kocsis fogom befejezni pályafutásomat. Sajnos, így van, idealizmussal ma már nem tudom magam ábrítani. A legtöbb mai leánynak csak a lázadás, a feltűnés és a pompa tetszik. mindamelllett szeretem őket, mert bennük látom a szépet. Sokszor komolyan foglalkoztam velük és több mint tizenkilenc helyen voltam „háztüzi” nézni. Az első akinek udvaroltam és megkértem kezét elutasított. Egy ügyvédhez ment férjhez, nem rézta, hogy annak csak féltüdeje, neuraszténia és a nemibetegségek tünetmái mutatkoznak rajta. Nászajándékul vitte neki ártatlanságát mert doktorné akart lenni. Szerencsétlen házaseletük volt. És mikor a fiatal asszonyka már nem bírta tovább az életet, másfél évi házasság után megmérgezte magát.

Felsorolhatnám mind a tizenkét leányt, mindgyiknek rang kellett, feltűnés, modernség, de nem idealizmus. Én csak a szeretetet, becsületességet, őszinteséget tudtam volna biztosítani annak, akif kiválasztottam. Főle pedig lelket, családot és megértést vártam volna, de nekik nem ez kellett.

Leírtam életemet, szenvedéseimet, azt hiszem, hogy aki elolvassa, le tudja vonni a következtetéseket arról, hogy mi a véleményem a fiatal leányokról és a mai házasságról.

Petrócius.

A Kampler — Grün affér.

(Grün Samu elveszi Kampler üzletét.)

(Sőtlet tudósítónkól.) A Kampler Zoltán és Grün Samu ismert temesvári fakeskedők közötti háboruszkodás most szenzációs fordulatot vett.

Mint ismeretes, Grün Samu Kamplerrel történt megállapodása értelmében megvált a cégtől, s ezért Kampler kötelezte magát, hogy 720.000 lejt fizet ki Grünnek. Attól azonban a második részlet esedékessé vált, Kampler bűnvádi feljelentést tett Grün ellen, egyben keresetet indított a Lloyd bíróságnál, amelyben a létrejött megállapodás megsemmisítését kérte. Ezzel a keresettel a Lloyd bíróság kemelert — amint ezt a Közlöny megírta — elutasította.

Az ügy most új stádiumba lépett. Az ismert Brody testvérek fakeskedő cég magára vállalta a két fakeskedő között a közvetlen test s ennek eredményeként most Grün Samu veszi át a Kampler féle fakeskedést. Értesülésünk szerint Grün Samu 900 ezer lejt fizet Kamplernek azért, hogy üzletét neki átadja s ezzel egyidejűleg megszünt a két fél közötti viszálykodás, amely Temesvár és Árad fakeskedői és magylozonsága között érhethő lejtimest kellett.

Hitelezés — kézizálogra.

(Szinloges vétel — Játék a visszavásárlással. — Veszett lejszének a nyele.)

(Saját tudósítónktól.) Klein Sándor aradi bőrnagykereskedő hárommillió bukásának újabb részleteit élénk tárgyalja a Közönség. Különösen a kézizálogos hitelezők és Klein Sándor között kötött szerződéseket tárgyalják, amelyek egy része nem mindenben felel meg a törvényes követelményeknek. Klein egyik kézizálogos hitelezője, aki százharmincezer lej kölcsönzött a bukott bőrnagykereskedőnek különös és ravaszul fogalmazott szerződést készített. A szerződésben úgy tüntette fel a kölcsönzést, hogy a kölcsönadott százharmincezer lejtel megvásárolta a kézizálogként kapott kétszer annyi értékű bőrárut, de meghatározott rövid ideig biztosította Klein Sándornak a visszavásárlási jogot. A fizetésektelen kereskedő a szerződésben megállapított idő alatt természetesen nem tudott százharmincezer lej újabb kölcsönt szerezni, a kézizálogként adott áruját így nem tudta visszavásárolni és a százharmincezer lejes kézizálogos hitelezőnek kétszázhatvan ezer lej értékű bőrárúja maradt. Az érvényben lévő kereskedelmi törvények értelmében egy árunak nagy tömegben való vásárlása, a melyhez iparengedélyre nincs az

áruhalmozónak, tildőzés alá esik.

A Közönség munkatársa ma bejelentést folytatott az „Aradi Hitelbank és Takarékpénztár igazgatójával, akit megkérdezett, hogy milyen erkölcsi garancia mellett adta az intézet Klein Sándornak 194 ezer lejes hitelt váltó ellenében?

— Klein Sándort — mondotta az igazgató — becsületes kereskedőnek ismertük. A kölcsönadott összegről, Klein a váltón kívül, kisebb mennyiségű bőrárut is adott kézizálogként. A hitelt június havában folyósítottuk. Mikor láttuk, hogy Klein Sándor nemcsak a kölcsönadott tőkét nem tudja visszafizetni, hanem a kamatokat sem bírja a meghatározott időben befizetni, a kézizálogként adott bőrárut elárvereztük, ezáltal a kölcsönadott összegünk fele kiegészült, a másik felét pedig, miután láttuk, hogy azt úgy sincs reményünk behajtani, egyszerűen leirtuk. Mi is felszólítást kaptunk a bíróságtól, hogy hajlandók vagyunk-e a fizetésektelen Klein által felajánlott 20 százalékos kényszerjegyzésbe belemenni, erre azonban nem is nyilatkozunk, mert mi ötven százalékig már kielégítettük magunkat.

zónyságot. Brillánsan oldja meg a legnehezebb feladatokat, bár hiányzik belőle az erőnek az a szuggesztív összege, amely a stílus külső sikereket szerzi. Számos kitűnő művészi tulajdonsága azonban értékes művésznővé avatja. A közönség többször felugrott ünneplő tapsára még két rádiást kellett játszania. Befejezőképpen Csajkovszkij szvitjét adta a vonószenekar nagyszerű összetételében, finoman és bájosan, Csajkovszkij szelleméhez méltóan. A zenekart Unger Mór tanár erélyes kézzel vezényelte, az előadott művek minden szépségét kihozta és övé a fáradságos betanítás munkájának érdeme. Dr. Szele Károly művészettel kísérte Pollermann Arankát, stílusosan kísérte a hegedűt és erőteljesen adta az önálló zongoraszólamokat. (b. i.)

* Az aradi színház műsora. Szerdán: Vörös malom, színjáték. C. bérlet. Csütörtökön: Vörös malom, színjáték. A. bérlet. Pénteken: Hajduk hadnagya, operette-repriz. B. bérlet. Szombaton: Hajduk hadnagya, operette. C. bérlet.

* Harsányi Kálmán nyerte a Vojnits-díjat. Budapestről táviratozzák: Az Akadémia Vojnits-díját Harsányi Kálmán „Fák” című történelmi drámájának ítéltek oda, amely a Nemzeti Színházban került színre.

* Aradi újságírók jelmezestélye február 2-án a Központi szálló nagyszobájában.

* Timisoarai újságírók jelmezestélye február hó elsején.

* Sipos Zsigmond megvált a timisoarai színházról. Sipos Zsigmond, ez az izmos tehetségű művészember, akit Arad közönsége is meleg szeretettel övezett s akinek Timisoarán sok forró sikere volt, február elsejével felbontotta szerződését Fekete Mihállyal. Zöldhelyi Annus, Pásztor Teri, Somlár Stefi, Sárvay Rózsi, Harmath Rózsi, Süveges Aranka, Kovács karmester, Fratta Géza Tihanyi Tivadar után most Sipos Zsigmond mondott búcsút a timisoarai színháznak. Tíz művész és helyükre senki sem jött.

* Az Arany János Társaság szombaton, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján, délelőtt fél tizenegy órai kezdettel a timisoarai városi színházban felolvasó ülést tart, mely alkalommal Roska Márton dr. egyetemi magántanár, a cluji (kolozsvári) múzeum igazgatója vetített képekkel szemléltetővé tett előadást tart „A tűz mint az emberi művelődés alapfenyője” címen. Az ülést Sztura Szilárd dr., a társaság elnöke nyitja meg, a műsoron pedig Jögrné Draskóczy Ilma és Endre Károly költeményekkel, Solymásy Adolf „A tájkép a magyar lírai költészetben” című értekezéssel szerepel. Belépti díj nincsen. A társaság szívesen lát vendégeket. A páholyok a hatóságok képviselői és a társaság tagjai számára lesznek fentartva.

* Aradi színházi hírek. Vörös malom még kétszer. Molnár Ferenc nagyszerű színjátékát, a Vörös malom című darabot még csak szerdán és csütörtökön hozza színre a színház. — A Hajduk hadnagya. A Rajna—Czobor operetté reprimé penteken kerül előadásra a következő érdekes szereposztással: Barbarine Balogh Böske, Scheffenberg grófnő Halász Ica, Gaston, kadét Faskerty Maca, Boronay hadnagya Tompa, Blanchefort ezredes Selmezy, Szépicig, kém Ekecs. — Gül-Baba vasárnap délután. A szezonnak nagy sikerrel felújított műsora, a Gül-Baba vasárnap délután kerül előadásra az aradi színházban. — Matiné a nyugdíjasok javára. Az aradi színház vasárnap délelőtt a nyugdíjas színészek javára rendez előadást. A matiné a színház elsőrendű tagjai kívül felépnek R. Halász Bába, Bing János, Sambura Juliska, aki Békefi—Serényi két most sájtó alatt levő dalát: Ha leszál a fitkos alkony és Hullanak a fehérszínű virágokat énekli. Ezeknek a daloknak zongorakíséretét B. Szalay Aranka látja el. Konferans Tompa Béla, zenei dirigens Csányi Mátyás lesz. A műsor délelőtt prólogját Serényi József írta és Harmath Jolán szavalja.

Vadászati tilalom.

(Tilos a nyúl, a fogoly és fácán vadászata.)

A vármegyei prefektúrához ma rendelet érkezett a földművelésügyi minisztériumtól, amely szerint január 25-től eddig még meg nem határozott időre betiltják a nyulavadászatot. A rendelkezésre az adott okok, hogy az ország nyulállománya erősen pusztulásnak indult és a rendelet hatálya kiterjed az ország összes vadászterületeire. Érdekes a rendelkezésnek az a pontja, amely kimondja, hogy huszonötödikétől szabad még árusítani vagy venni nyulat, ezen a terminuson túl sem venni, sem eladni nem szabad. A rendelet ellen vétőket súlyosan megbüntetik. De

nem szabad a terminuson túl éttermeknek sem étlapjukra venni nyulat. A rendelet szerint tehát 3-ától kezdve nem árusítható és szolgálható fel nyulhus. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a fogoly és a fácán vadászata a múlt hónap fúszadikától kezdődőleg két éven keresztül tilos. Jelenleg az apróvadak közül tehát Arad és Temes megyék területén csak vadlud és kacska, róka és a többi apró ragadozók vadászhatók.

Hogy áll a lej?

1924. január 29-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.86 svájci frankot,
10.75 francia frankot,
16.500 külföldi magyar koronát,
23.000 tényleges magyar koronát,
24.000 belföldi magyar koronát,
35.900 osztrák koronát.

Zürichben 2.9250 frankot
Budapesten 15,400—17,900 K-i.

Jelmezes jégünnepély.

(Az Aradi Korcsolyázó Egylet mulatsága.)

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Korcsolyázó Egylet agilis igazgatósága vasárnap délután nagyszabású jelmezes jégünnepélyt rendez az Eminescu (Baross) parki műjépgályán. A vasárnapi cigányzenés jégünnepélyhez hasonló mulatság még nem volt Aradon. Délután 5 órakor veszi kezdetét a jégünnepély. Lesz verseny virslikapkodás, lepényevés, zsákbaütés és többféle bohókás mulatság. A versenyek győztesei jutalmul, a jövő szezonra egy ingyenes korcsolyabérletjegyet kapnak.

Rendkívül érdekes színes képet fog nyújtani a korcsolyás jelmezese és álarcosok csoportja, akik karneváli felvonulást rendeznek. Egyik érdekes és kedves programpontja a jégünnepélynek a Jégkirálynő választás. A megválasztott Jégkirálynőt, virágokkal feldiszitett szánkóban fogják körülhordozni. Már elkészült hóból az ördögi pokol, ahova 12 vörös ördög a közönség köréből kiszemelt áldozatát beviszi és egy pohár finom likörrel vagy forralt borral megitatja. Francia négyes és táncverseny következik ezután — korcsolyával. A jégen lacikony hűt is állítanak fel, ahol az egylet családtagjai finom ételeket szolgálnak fel a közönségnek. Egy ötletes és teljesen újszerű meglepetésről is gondoskodik az igazgató. Felkéri a népszerű Csutina mestert, hogy dresszben meztláb ra csatolt korcsolyával bognizzon a jégen. Hady Antal a Korcsolyázó Egylet érdemes elnöke a rendezéssel fáradhatatlanul dolgozik, hogy egy kellemes és felejthetetlen mulatsággal kedveskedjen az egyesület mindenkor szeretettel felkaroló közönségnek. Éjféltől a pavillonban korcsolya nélküli táncmulatság lesz. — Itt említjük meg, hogy szerdán este 6—8-ig cigányzene lesz a jépgályán.

ELITE, JUNO, REVUE, PARISIENNE stb. tavaszi divattapok megérkeztek KELET hírlapjába.

HIREK.

Felbenmaradt iskola.

(Kereskedelmi akadémia lesz Timisoarán.)

(Saját tudósítónkól.) Már régebben mozgalom indult meg Timisoarán, hogy a kereskedelmi iskolát, amely jelenleg egy befejezetlen földszintes épületben van fellesszék ki akadémiává és az építést emeltesék fel három emeletesre. Tudvalevőleg a timisoarai kereskedelmi iskolát közvetlenül a háború kitörése előtt kezdtek meg felépíteni, az építkezés azonban a háború kitörése miatt abbamaradt és akkor a fölépült földszint tetőjébe tetőt húztak. Most küldöttség járt ebben a kérdésben Bucarestben Anghelescu közoktatásiügyi miniszternél és kérték az épület fölemelését és az iskolának akadémiává fejlesztését. A küldöttség tagjai dr. Georgevič Dušan Timisoara város közigazgatója, dr. Volkovici Viktor a politechnikum rektora, Blajhan Viktor a resinai művelődési bizottság elnöke és Stănghe Kereskedelmi Iskola igazgatója voltak. A miniszter előtt hangoztatták a kereskedelmi akadémia szükségességét Temes és Bánát kereskedelmi központjában, bejelentették egyben, hogy az akadémia céljaira az Iparkamara évi 500.000 lejt hajlandó egyelőre adni. Később pedig, amikor székháza már felépült, többlet is. A miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette nekik, hogy kérésüket teljesíti és már ez év novemberében, mint kereskedelmi akadémia fog megnyitni a timisoarai intézet. Egyben kijelentette a miniszter, hogy az új iskolatörvény szerint a cluj-i kereskedelmi akadémiát Oradeamarára (Nagyváradra) helyezik. A timisoarai akadémiával az országnak négy ilyen főiskolája lesz. A többi három: Oradeamaren, Bucarestben és Csernovitzban. A csernovitz-i akadémia jelenleg ugyan magánintézet, de a jövő tanévre azt is akadémiává fejlesztik ki. Dr. Coste Gyula, temesmegyei prefektus a prefektúra részéről 5 ezer lejt az iskolabizottságnak, 10 ezret pedig az internátus javára adott.

— Magyar püspökök a szenátus ülésén. Bucarestből jelentik: Majláth Gusztáv r. kat. és Nagy Károly ref. püspökök a fővárosba érkeztek, hogy résztvegyenek a szenátus ülésén.

— William Harding a budapesti főmegbízott. Londonból jelentik: A Daily Telegraph arról értesül, hogy a Népszövetség budapesti főmegbízottja William Harding lesz, a washingtoni Federal Reserve Board tagja. Feladata lesz, hogy az újja-építő kölcsön tervezete értelmében felügyeljen Magyarországon államháztartására.

— Ismét befagyott a Duna. Bucarestből jelentik: A nagy hidegek következtében a Duna Giurgiu és Torzsát között ismét befagyott.

LEGUJABB.

Hazatérni készül a görög király.

Bucarestből jelentik: Az udvarnál előkészületek folynak a görög király hazautazásával kapcsolatban. A görög királyhoz a na-

pokban Venizelosz minisztereinél től egy fontos személyiség érkezik, aki biztosítani fogja a királyt Venizelosz loyaltásáról.

LENINGRAD.

Leningrád lett Szentpétervároól, így nevezte el a vörös kontremen Szent Péter csóválhatja most

a fejt: — Grad Lenin? díó.

— Mentőpalota és Iparkamara épül Timisoarán. Timisoara város tanácsa mentőpalota építésének céljaira a belvárosi Park szanatórium mellett 950 négyszögöl nagyságú telket adományozott. A városi tanács az Iparkamara székházának építésére is ingyen telket adott még pedig a Lloyd soron levő Löffler palota mellett. Az Iparkamara székháza három emeletes palota lesz.

— Ezüstlakodalmom. Reinhart Antal aradi borbély-mester és neje ma ünneplik házasságuknak huszonötödik évfordulóját.

— Tűzoltó álarcos-bál Ineun. Február 2-án este Ineun (Borosjenőn) az ottani önkéntes tűzoltóegylet a Hotel Central összes termében nagy álarcos-bált rendez. Az impozánsnak ígérkező bál iránt meggyeszte nagy az érdeklődés.

— Fűtetlen várótermek. Kaptuk a következő panaszos levelet: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Üzleti ügyekből kifolyólag hetenként több ízben is kénytelen vagyok Timisoarára utazni. Ugyeim elintézése után rögtön visszasietek az állomásra, hogy az aradi vonattal hazatérjek a váróteremben várom a beszállás jelzését. A váróteremben azonban szibériai hideg uralkodik, mert csak az egyik kályhát fűtik, ezt is elégtelenül, de különben is ez nem képes a nagytermet fűteni. Az utasok között emiatt állandó a jogos panasz és főbben a timisoarai vasuti váróteremben már betegek is lettek. Remélem, hogy ezen sorok megjelenése segít a tarthatatlan állapotokog. Aradi előfizető.

— Barabás Márton képkiallítása. A fiatal, de nagy kvalitású festő gyűjteményes kiállítása, amely vasárnap, február hó 3-án nyílik meg az aradi Kulturpalota kiállítási helyiségében, nem mindennapi művészi élményt fog jelenteni Arad műértő közönségnek. Barabás alig pár hónapja tért vissza külföldi kóborlásából. Müncheni tanulmányai után, hét évig járta Francia- és Spanyolországot, mindenütt számottevő sikert aratva. Itthon eddig csak Bucarestben, Timisoarán, Oradea-maren és Aradon állított ki. Kiállításairól a krónika méltán följegyezheti, hogy eddigi gyűjteményeinek minden darabja bevőre talált. Bucaresti kiállításának legszebb darabját Goga Octavian a bucaresti nemzeti múzeum, valamint a saját gyűjteménye számára biztosította. Aradi kiállításán, amely a művész hollandiai útja után Erdélyben az első lesz, nagyrészen a csodás szépségéről híres Hunyadmegyében festett pleinair képeit fogja bemutatni.

— Német-magyar gyorsírás és gépirási tanfolyam február 1-én kezdődik Bodnár irógépvállalatnál.

— Halálhíradás. Nétai Ribitzey Ferenc volt aradi törvényszéki bíró majd csikszeredei törvényszéki elnök özvegye szül. Főthi Mariska f. hó 28-án Alvácán elhunyt. Temetése 30-án Körösbányán lesz. Halála az Ajtay- és Főthi-családokat döntötte gyászba.

— A kilakoltatott üzlet. Érdekes lakásügyben hozott ma ítéletet az aradi járásbíró. Rosenberg Arnoldnak egyemeletes bérpalotája van a Marasesti és Consistorului (Kossuth és Batthyány) ucca sarkán. A múlt évben a házban veszedelmes repedések támadtak és a városi építési hivatal kötelezte Rosenbergnét, hogy renováltassa a házat. A lakókat hatósági segédlettel kilakoltatták. A háztulajdonos százezer lej költségen renováltatta a házat. A munkálatok nemrégiben fejeződtek be. Az egyik üzlethelyiséget, ahol eddig Werner Dánielnek volt szatocsüzlete, Zappe Albertnak adta bérbe a háztulajdonos. Wernerné 60000 lej erejéig kártérítési pert indított Rosenberg Arnold ellen, mert kereseti lehetőségétől megfosztotta. A járásbírósa elutasította Wernerné keresetét, kimondotta, hogy a háztulajdonosnak az 1923. évi lakbér törvény értelmében szabad rendelkezési joga volt a megíreseedt helyiségek felett, mert a lakókat a veszély alkalmával hatósági segédlettel lakoltatták ki.

— Az Iparos-bál sikerének biztosítására a rendezőség minden intézkedést megtett már és a meghívók iránti tömeges érdeklődés arra enged következtetni, hogy szombaton, február 2-án a Fehér Kereszt tánctermét a ténckedvelők zsúfolásig fogják ellepni.

— Részegen a csatornába zuhant. Ma délután szállott ki az aradi törvényszék vizsgálóbizottsága Nogi István ségai lakos felboncolására, akit szombaton holtan találtak a Holtmarosban. A vizsgálóbizottság tagjai voltak Jonescu C. Emil vizsgálóbíró, Mandru Miklós ügyész, dr. Bradean Athanasz megveí főorvos és dr. Villányi Izidor hatósági orvos. A boncolás Noginak a ségai Iskola-ucca 36-38. szám alatt levő lakásán ment végbe és megállapították, hogy a 36 éves ember teljesen részeg volt és így zuhant a csatorna vizébe. Zuhanás közben kapta azokat a fejsébekeket, amelyek gyilkosság gyanújára adtak okot. A Holtmarosba zuhant részeg ember azután a nagy hidegben meg is fagyott. Az ügyészség elrendelte Nogi holttestének eltemetését.

— Felfüggesztett fogházigazgatók. Bucarestből jelentik: A fogházak vezérigazgatósága különböző visszaélések elkövetése miatt a brassói és a craiovai fogházigazgatókat felfüggesztette állásukból. Ezzel kapcsolatban egy bizottságot alakítottak, amely az ország összes fogházait felülvizsgálja, mert a vezérigazgatóság az utóbbi időben nagyszabású visszaéléseknek jött nyomára.

— Elitéit menetjegyhamisító. Az aradi büntetőtörvényszék Feiertem József 22 éves fiatalembert, mert a rendőrségtől kapott kényszermenetjegyét meghamisította, hathónapi fogházbüntetésre ítélte és ebből öt hónapi vizsgálati fogságot kitöltöttnek vett. A vádlott felebbezett.

— Timisoarai újságírók jelmezes estélye február hó elsején.

— Aradi újságírók jelmezestélye február 2-án a Központi szálló nagytermében.

— Jelmezek Faludi Károly színesnél Arad, Strada Misloc (Közép-ucca) 22. szám.

— Levágta ujjait a fűrészgép. A Temesvár-belvárosi Arany Kör vendéglő mellett Mészáros Ferenc 27 éves napszámos egy fűrészgép mellett dolgozott. A napszámos keze vigyázatlanság folytán a fűrész gépbe került, amely jobb kezének az öt ujját levágta. Beszállították a kórházba.

— Aradi rendőri hírek. Gruber Dezső aradi mulatóhelytulajdonos feljelentést tett Szilágyi Mária nevű cselédje ellen, aki alkalmazottaitól állítólag 15000 lej értékű ruhaneműt lopott el. — Schauer Imre aradi lakos feljelentést tett, hogy lakásába betörték és több ezer lej értékű pénz- és ruhaneműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Elgázolt kocsisztító. Tegnap délután a gyertvámosi vasút állomáson súlyos szerencsétlenség történt. Cavulescu Arsa 23 éves kocsisztító az egyik vágányon állott, amikor a zombolyva vonat vágánya felől éles fütty hallat szótt. Arra fordult és nem vette észre, hogy ugyanazon a sínpáron, amelyen állott a temesvári személyvonat közeledik. A temesvári vonatról ugyan lejt adták, de a kocsisztító a vágányok közt maradt. A személyvonat mozdonya elkapta a szerencsétlen embert, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett. Beszállították a temesvári kórházba. Életbenmaradása hoz kevés a remény.

Sport.

— A chamonix olimpiász. Bernből jelentik: A Chamonixban lefolytatott téli olimpiád jég-hockey-mérkőzésen Svédország Svájc fölött 9:0, Amerika Belgium fölött 10:0, Kanada Csehország fölött 30:0 és Svédország Franciaország fölött 16:10 arányban győzött. Az 1500 méteres gyorskorcsolyázás versenyben Thun berg (finn) lett a győztes 2 perc 80 másodperces idővel, második Larsan (norvég) 2 perc 22 mp., harmadik Moen (norvég), negyedik Skutnab (finn). A győztes ideje elsőrangú.

— A Toldi kiús nagy sikere. Az AMTE. vasárnapi birkozóversenyén nagy eredménnyel szerepelt a régi multi-aradi Toldi Atlétikai Klub. Az öt versenyszám közül négyben a Toldi győzött, míg a légsúlybirkózást a Kinizsi nyerte. A versenyeredmények a következők: Légsúly: 1. Ördög János Kinizsi, 2. Ördög Imre Kinizsi, 3. Pálffy AMTE. 12 induló. Pehelysúly: 1. German Traian Toldi, 2. Krizsán Toldi, 3. Bogtscha AMTE. 10 induló. Könnyűsúly: 1. Láza Toldi, 2. Rollinger Török, 3. Kleitsch Kinizsi. 11 induló. Középsúly: 1. Maigardi Toldi, 2. Földeák Kinizsi, 3. Antalffy Toldi. 5 induló. Nagy középsúly: 1. Gelb Toldi, 2. Nagy AMTE. 2 induló.

Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság múlt évi üzleteredménye.

(A hatalmas intézet újabb nagyszabású fellendülése.)

Tegnap tartotta mérlegülését a Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. Az 1923. év eredménye 8,617.104.33 Lej tiszta nyereség, a múlt évi 4,843.809.26 Lej-el szemben. Ez egy pozitív számokban, mint aránylagosan a legnagyobb nyereség, amit a Bánát és Erdély ezen legjelentősebb pénzüzete eddig elért. Az 1923. év bruttó nyeresége kitesz 16,938.363 Lejt, a múlt évi 10,017.172 Lej-el szemben. A bruttonyereségből 7,617.623 Lej a folyó üzletről ered, vagyis 2,600.000 Lej-el több, mint a múlt évben. A jutalékok és egyéb jövedelmek 4,458.721 Lej bruttonyereséget szolgáltatottak, a múlt évi 3,135.000 Lej-el szemben.

A konzorcionális üzletek és hitelek 4,738.681 Lej bruttó nyereséggel zárultak, a múlt évi 1,751.440 Lej-el szemben. A saját házak 123.337 Lej-el eredményeztek és amellel az intézeti palota (Bánati Ház) hozama csak a jövő évtől kezdve fog kifejezésre jutni. A drágaságnak megfelelően az összköltségek, — a tisztifizetések betudásával, — a múlt évi 3,750.000 Lej-ről 7,170.000 Lej-re emelkedtek. A

nyugdíjilletékekhez való hozzájárulás 125.542 Lejt tett ki, a múlt évi 75.000 Lej-el szemben. Adók és illetékek nem kevesebb, mint 1,518.334 Lejt tettek ki a múlt évi 861.974 Lej-el szemben. Behajthatatlan követelésekre a múlt évi 385.000 Lej-el szemben, 497.832 Lej-tratott le.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. által kezelt vagyonösszeg a múlt évvel elérte a 275,169.102 Lejt, vagyis saját tőkéinek ötszörösét. Ezen összegben nem foglaltatnak be az óvadékok, amelyeket az intézet saját likviditására részére vállalt, mivel ezen tételek a mérleg tartozik- és követel-oldalán evidenciában vezetettek, anélkül, hogy az aktívák- és passzívákba bevonattak volna. A legszigorúbb módot tartva gondoskodás történt aziránt, hogy az intézet saját tőkéje az általa kezelt idegen vagyonnal megfelelő összhangba hozassék.

A mérlegadatok változásai a múlt évvel szemben a vagyonmérleg következő felállításából láthatók:

Vagyon:	1922.	1923
Pénztárfészlet és követelések banknál	38.811.835.—	40.661.526.— Lej
Saját intézeti palota	—	12.000.000.— Lej
Tárcában levő váltók	6.586.909.—	35.169.620.— Lej
Saját értékpapírok	33.175.545.—	44.592.436.— Lej
Nyugdíjgyesület értékpapirjai	194.350.—	313.800.— Lej
Előleg értékpapírokra	13.184.436.—	12.857.613.— Lej
Folvázzámla-adósok	116.272.782.—	104.901.330.— Lej
Adósok idegen valutákban	—	25.816.838.— Lej
Allandó részesedések	3.641.178.—	4.941.178.— Lej
Törlesztési jelzőkölcsonok	3.614.226.—	3.360.571.— Lej
Szavatosságok és óvadékok	34.494.181.—	72.896.807.— Lej
Bérlések Temesvárott	554.485.—	554.485.— Lej
Lejtár	—	1.— Lej
Teljes:		
Részvénytőke és tartalékok	52.500.000.—	53.250.000.— Lej
Alkalmazottak nyugdíjgyesülete	1.054.444.—	1.180.086.— Lej
Betétek	103.535.881.—	127.513.449.— Lej
Hitelezők	49.526.897.—	20.805.991.— Lej
Hitelezők és betétek idegen valutákban	—	25.928.113.— Lej
Visszszámítás a Banca Națională a României-nél	—	22.000.000.— Lej
Engedményezett törl. jelz. kölcsönök	3.354.358.—	3.109.700.— Lej
Jelzőkölcson az intézeti házra	—	4.991.550.— Lej
Óvadékok és szavatosságok	34.494.181.—	72.896.807.— Lej
Atmeneti tételek	4.450.359.—	7.773.407.— Lej

Uj tételek gyantánt szerepel a Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. mérlegében az intézeti palota, „Bánati Ház“ név alatt ismeretes, továbbá az adósok és hitelezők idegen valutákban, amely üzletág az idén első ízben, annak megnöve-

kedett terjedelmére való tekintettel, nem a lejárósságban és hitelezőkbe kébeleztetett be.

Az intézet üzletének megnövekedését legjobban illusztrálja az évi összforgalom emelkedése:

1922-ben az évi forgalom kitért 5,785.583.860 Lejt, 1923-ban az évi forgalom kitért 16,997.790.549 Lejt.

Az igazgatóság a március hó 4-én megtartandó rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a lefolyt év nyereségéből 65 Lej netto-osztalék fizetessék, a múlt évi 50 Lej-el szemben; a tartalékalap

1,250.000 Lej-el dotáltassék, amellyel ez a 34.500.000 Lej-eléri; ennek keresztülvezetése után a tartalék minden 250 Lej m. é. részvény után 431.25 Lejt fog kiténni. A Temesvári Bank és Kereske-

dalmi R. T. érdeklőrebe tartozó összes pénzüzetei, ipari- és kereskedelmi vállalatok a lefolyt üzletévben is kedvező fejlődést mutatnak és legnagyobbrészt abban a helyzetben lesznek, hogy az előző évről nagyobb osztalékot fizessenek.

Ugyanezen ülésen az igazgatóság a következő kinevezéseket határozta el: az eddigi cégvezetőket Klein Rezső és Straub Péter urakat aligazgatókká, az Orsovai fiókövezetőjét Dreichlinger Frigyes urat fióközigazgatóvá, az intézet főpénztárosát Steiner Ignác urat, az osztály főnökét Láng Vilmos urat cégvezetőkké, Nugel Ede urat fióköfőnökhelyettesé, Verner Rezső, Schiller Géza, Sorescu Horatius és Nugel Arnold főtisztviselőket pedig diszponensekké léptette elő.

Nyul helyett kutyahus.
(Meggzőköt egy szélhámos mészáros.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes szélhámosági eset foglalkoztatja Chisineu (Kisjenő) lakosságát és hatóságait. Körülbelül ezeltől egy fél évvel telepedett le Karácsonyi Mihály, mint béltisztító Kisjenőn, akikt szorgalmas és megbízható embernek ismertek meg Kisjenőn és környékén. Majd a mészáros ipar üzésére szerzett engedélyt és rövidesen meg is nyitotta mészárszékét. Mint mészáros azonban már nem viselkedett kifogástalanul. Kisgazdától zsirt és disznót vásárolt és a vételárral a legtöbb esetben adós maradt. De nem elégedett meg az így szerzett pénzzel, mert a kisjenői szolgabíró hivatalhoz érkezett feljelentés szerint nyul helyett kutyahust mért ki a mészárszékében. A főszolgabíró több indokolt feljelentés és bebizonyított szabálytalanság alapján bevonta Karácsonyi iparengedélyét. Karácsonyinak azonban sikerült a második fokú iparhatóságtól kedvező határozatot szerezni, amely a főszolgabíró határozatát megváltoztatta és Karácsonyinak újból megadta az iparengedélyt.

Karácsonyi ugylátszik ettől vér szemet kapott, mert fokozott mértékben folytatta szélhámoságait. Disznókat vásárolt, azokra előleget adott és ezeket a disznókat az átvétel után nyomban tovább eladta. A disznók árát azonban nem fizette ki azoknak, akiktől ő vette. Többek között egy aradi mészáros mesternek is eladott nyolcvan darab hizott sertést, aki három segédjét küldötte ki Kisjenőre a sertések levágására. A segédek itt arról értesültek, hogy a „Karácsonyi földbirtokos ur“ által eladott sertések nem léteznek. Karácsonyi a Kisjenőn és a környéken elkövetett szélhámoságok után most megsgzőköt. A hatóságok most azon dolgoznak, hogy összeállítsák Karácsonyi teljes bűnlajstromát.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Uj maximális árak Aradon.

(Emelték a husárakat és bérkocsitarifát.)

(Saját tudósítónktól.) Arad város vezetősége ma délelőtt az érdekeltek bevonásával maximális ülést tartott, amelyen nagyfontosságú árváltoztatásokat léptetett életbe Aradon. Az ülésen résztvettek a mézárások, az aradi ma lomtulajdonosok, a szállítók és a bérkocsisok egyesületének vezetői és lényeges változtatásokat hoztak létre az összes maximális árakban. Az ülésen dr. Robu János főpolgármester elnökölt és tudomásukra hozta a megjelenteknek, hogy a népjóléti miniszterium rendelete alapján kénytelen felfüggeszteni a kifli és a zsemle maximális árát. A liszt és kenyér maximális áráról tárgyaltak ezután és úgy határozott az ülés, hogy az árak a régié maradjanak, azonban a nagymérvű liszthiány miatt a barnalaszt kivételét megtiltják Aradról. Tekintettel arra, hogy igen kevés halféle kerül az utóbbi időben Aradon forgalomba, az ülés a halak luxuscikknek minősítette és a maximális árát felfüggesztette.

A húsfélék ármeghatározása közben érdekes vita fejlődött ki, amelynek eredményeként az ülés elhatározta, hogy a háromféle minőségű marhahus kimérését megszünteti és február elsejétől, amikor ez a rendelet életbelép a mézárásokban kizárólag első és másodrendű marhahúst szabad mérni. Az elsőrendű hus a marha eleje, a másodrendű a hátulja. Az elejét 21 lejre, a hátulját 23 lejre maximálta az értekezlet a régebbi 15—17 és 19 lejes árakkal szemben. A főpolgármester javaslatára az ülés kimondotta, hogy hivatalosan értesíti a vágóhídi igazgatót, hogy levágásra kizárólag elsőrendű állatokat fogadjon el. Ezzel azt akarja elérni a főpolgármester, hogy ha már kénytelen az árakat felemelni, a város közönsége csakis a legjobb minőségű húst kapja. A borjúhús árát kilogrammonként a régi 26—28 lejjel szemben 28—30 lejben állapította meg az ülés. A növendékmarchahus kilogrammonként a 14—16 lejjel szemben 28—30 lejben állapította hus és minden zsiradék ára a régi marad. A vendéglőkben a főtt tészta árát 7.50 lejről 6.50 lejre szállította le. A marhahús, a marhasült, főzelék marlia vagy borjúhús feltéttel adagonként egy lejjel lesz drágább február elsejétől.

Ezután a bérkocsi tarifa emelésével foglalkozott az értekezlet és úgy határozott, hogy a bérkocsi tarifáját husz százalékkal fel emelik. Eszerint az egyfogatu viteldija a vasúthoz tizenöt helyett 18 lej és a kétfogatu 20 helyett 24 lej lesz. Fontos határozatot hozott az értekezlet az árak szállításának díjszabására vonatkozólag. Elhatározta, hogy a város területét három zónára osztja és zónák szerint állapítja meg a fuvardíjakat. Első zóna a vasúti állomástól bezárólag az Avram Jancu (Szabadság) térig, a második zóna a főútból nyúló összes mellékutak a Marasesti (Kossuth) utcáig, beleértve a Marasesti utcát Catedraliei (Thököly) teret.

Harmadik zóna a Marasesti (Kossuth) ucca és a Catedraliei tértől nyugatra eső összes uccák és a külváros. A Mosóczy telepre ötven százalék pótdíj szedhető. A fuvarozási díjszabás kereskedelmi árukra, liszt és gabonaneműekre, butor és tűzifaszállításra különféle díjtételeket állapít meg.

A fuvarozási díjszabás a követ Kező: Kereskedelmi áruk. Beleértve: petroleum, benzin, kátrány, gubacs, cserzőanyag, sűrű és durva kövek. I. zóna minimális 12, 3000 kilóig 9.50. 5000 kilóig 7, kocsirakomány 6 lej. II. zónában minimális 13.50, 3000 kilóig 11, 5000 kilóig 8, kocsirakomány 7 lej. III. zónában minimális 17, 3000 kilóig 15, 5000 kilóig 10, kocsirakomány 9 lej. Liszt vagy egyéb gabonaneműek: I. zóna 3000 kilóig 7, 10.000 kilóig 5 lej. II. zóna 3000 kilóig 8, 10.000 kilóig 6 lej. III. zóna 3000 kilóig 9, 10.000 kilóig 7 lej. Butorszállítás társzerenként: I. zóna földszint 200, I. emelet 250, II. emelet 300 és III. emelet 350 lej. II. zóna 230, 280, 330, 380 lej. III. zóna 280, 330, 380, 430 lej. Egyik kerületből a másikba 20 százalék többlet szedhető. Zongoraszállítás a költözködés keretén belül 150 lej, külön zongora szállítás 250 lej. Tűzifa szállítás a vasutról I. zóna 350, II. zóna 450, III. zóna 550 lej vagononként; a közuti vágányról 300, 350 illetőleg 400 lej a zónák szerint. Felsarangelésért 20 százalék pótlék. Deszka és épületfa fuvarozás: I. zóna 500, II. zóna 650, III. zóna 750 lej vagononként. Ugyanennyi a köszén, mész, gipsz, és cement fuvarozása. Faszén és gubacs 800, 900, illetőleg 1000 lej vagononként és zónák szerint. Üres hordók: I. zóna 100 literig 2.50, 100—400 literig 6, 400—900 literig 11 lej. II. zóna 350, 7, 13 lej. III. zóna 5, 9, 15 lej. Terjedelmes, de súlyuknál fogva könnyű áruk u. m.: lámpaüveg, dobozok, művirág, fuvott üveg, bérlog és zománc edény, gyapjú, toll, vatta, fagyapot és hasonmások: I. zóna 25, II. 30, III. 35 lej métermázsánként. Vaggonba csomagolatlanul bera-kott áruk u. m.: Préselt üveg, porcellán, kőedény, fayencáru, fűrdőkádák, csatornázási és vízvezetési cikkek: I. zóna 15, II. 20, III. 25 lej métermázsánként.

= Angol kritika a visszautasított kölcsönről. Londonból táviratozzák: A Times szerint Románia azért mondotta le a százmillió franciá kölcsönt, mert a kölcsön folyósításának halogatása miatt sértve érezte magát. Francia részről a Times hírével kapcsolatban kijelentették, hogy az nem felel a valóságnak. A kölcsönt a francia kamara megszavazta Románia-nak és a szenátus közbejött akadályok miatt kénytelen volt a döntést elhalasztani, amelyet Románia is honorált. A francia politikai köröket meglepte az angol sajtó kritikája, amely pedig ezideig ellene volt annak, hogy Franciaország a kisantant államainak kölcsönt folyósítsa.

= Az Osztrák-Magyar Bank felszámolása. Bécsből táviratozzák: Hétfőn kezdődtek meg az Osztrák-Magyar Bank felszámoló biztosa-

nak tárgyalásai az utódállamok képviselőivel. Az érdemleges tárgyalások azonban csak ma kezdődtek meg.

= A magyar korona stabilizálása. Budapestről táviratozzák: A magyar korona ügyében a kormány több tagja ma tanácskozott. Azt remélik, hogy a koronakurzust 00170-re sikerül stabilizálni.

= Románia ratifikálja a magyar kölcsön jegyzőkönyvét. Bucurestiből jelentik: A Dimineata úgy értesült, hogy a Népszövetség megküldötte a kormánynak a magyar kölcsönre vonatkozó jegyzőkönyvet, amelyet a kormány a jelenleg folyó román-magyar tárgyalások befejezése után azonnal ratifikálni fog.

= Országos borkiállítás. Remete-Germanon (Németremetén) február tizedikén országos borkiállítás lesz.

= Pénzbőség Aradon. Az aradi pénzügyesekben a hosszú időn át uralkodott pénzhányt, a napokban pénzbőség váltotta fel. A hirtelen pénzbőségnek az a magyarázata, hogy a kereskedők és a vállalkozók, a mai 30 százalékos kamattal nem vesznek kölcsönöket igénybe, mert rájöttek arra, hogy nincs olyan vállalkozás, amely ezt a kamatot el tudná bírni. Az üzletmenet mindenütt gyenge, a behozatal csökkent és az import dacára, hogy elmaradt, a vámemelést visszafejlődik. Az üzleti élet egészen teljelen timetek egész sorát mutatja.

= Forgalmiadó-pauszále. A pénzügyigazgatósághoz érkezett miniszteri rendelet értelmében tudvalevően azok a kereskedők, akik akarják, pauszában is fizethetik forgalmi adójukat. De ez csakis azokra a kereskedőkre és iparosokra vonatkozik, akiknek évi forgalma nem haladja meg a 200 ezer lejt. A forgalmi adó pauszában fizethetését azonban kérvényezni kell és az ezekre vonatkozó, a pénzügyigazgatósághoz címzett kérvényeket a lehető legrövidebb időben kell nyújtani már csak azért is, mert nemsokára esedékes lesz a januári forgalmi adó befizetése.

Valutapiac.

Aradi valutaárak. (Január 29.) Francia frank 9.25, svájci frank 34.80, dollár 201, dinár 2.35 szokol 6, lira 8.80, angol font 8.60. — Kifizetések: Budapest külföldi 165, belföldi 240, Bécs 359, Prága 5.76, Zürich 34.45, Milano 8.72, London 8.44, Páris 8.95, Newyork 199, Belgrád 2.30.

Temesvári valutaárak. (Január 29.) Newyork 200, dollár 201, London 8.52, angol font 8.40, Páris 9.20, francia frank 9.65, Milano 8.80, lira 8.50, Prága 5.82, szokol 5.60, Zürich 34.50, svájci frank 35, Belgrád külföldi 2.25, belföldi 2.30, dinár 2.23. Budapest külföldi 1.80, belföldi 2.25, Bécs 354, osztrák korona 345.

Zürichi nyitás. (Január 29.) Amsterdam 215.87.50, Newyork 578.75, London 2468, Páris 26.80, Milano 25.25, Prága 16.70, Budapest 0.02.05, Belgrád 6.60, Bucuresti 2.90, Bécs 0.0081.37.50.

Zürichi zárta. (Január 29.) Amsterdam 215.87.50, Newyork 579, London 2468, Páris 26.90, Milano 25.25, Prága 16.72.50, Budapest 0.02.07.50, Belgrád 6.62.50, Bucuresti 2.92.50, Bécs 0.0081.50.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Január 29.) Kifizetések: Páris 9.10, London 845, Newyork 200, Milano 8.63, Zürich 34.50, Bécs 0.0028.50,

Prága 579, Budapest 0.0080. — Valuták: Napoleon 780, léva 1.25, angol font 845, francia frank 9.30, svájci frank 35, lira 8.80, drachma 3.90, dinár 2.25, dollár 199, lengyel marka 0.00025, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0055, szokol 5.75.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Január 29.) Napoleon 103 ezer, Belgrád 363—395, Bucuresti 154—179, London 135600—147950, angol font 135900—148250, Milano 1390—1515, lira 1400—1525, Newyork 31850—34850, dollár 32000—35000, Páris 1475—1625, francia frank 1490—1640, Prága 920—1020, Bécs 0.44.80—49.80.

Budapesti értéktőzsdezárlat. (Január 29.) Magyar Hitel 672.000, Osztrák Hitel 184500, Salgó 679 ezer, Rima 135000, Ganz Danubius 4.455.000, Köszén 2.980.000, Szlavonia 91000, Kereskedelmi Bank 1.515.000, Schlick 101000, Cukor 3.850.000, Csáky 28000.

Gyógyszertár a közkórházban

A népjóléti miniszteriumtól nagyjelentőségű rendelet érkezett a közkórház vezetőségéhez, amely kimondja, hogy ezentúl a közkórház látja el gyógyszerekkel az összes kórházakat. Ezért a közkórházban egy teljesen felszerelt gyógyszertárt kell létesíteni egy diplomás gyógyszerész vezetésével. A közkórház gyógyszer-tára ugyancsak köteles ellátni azokat a szegényeket gyógyszerekkel, akik eddig a betegápolási alaptól részesültek gyógykezelésben. A miniszterium egyidejűleg a hatósági orvosoknak 30000 lej értékű kész gyógyszer bocsátott rendelkezésére, amelyeket szükség esetén a hatósági orvosok a szegény betegeknek osztanak ki. A közkórházi gyógyszertárakban kizárólag olyan gyógyszerek készülnek, amelyeket össze kell állítani. A közkórház gyógyszertárát már fel is szerelték a szükséges gyógyszerekkel.

Aradi mozi hírek.

* Szerdán utoljára vetíti az Apolló mozgószínház A forradalom fia című megható filmdrámát, amelynek főszerepét a magyar színművészet kiválósága, Beregi Oszkár játssza. Szilveszter, a falu tanítója áll a dráma központjában, aki nagy képzettségével feltűnik s egy miniszter titkára lesz. A miniszter emlékiratain dolgozik s véletlen folytán kiderül, hogy Szilveszter nem más, mint törvénytelen fia. A megbánások órái következnek s a miniszter elhatározza, hogy Szilveszter anyját, régi szerelmét magához veszi s Szilveszter fiának ismeri.

* Az élők temetője című filmben, — amelyet szerdán és csütörtökön mutat be az Uránia — a szerelem csodálatos hatalmát vitatják filmre. A világitótorony öreg úrának szépséges leánya a kép főszereplője, aki mély, megrendíthetetlen érzések fűnek a gyáros fiához: Szentéhez. A gyáros váltót hamisít, de fia önfeláldozóan vállalja a súlyos bünt, megszökik a bíróság elől s a világitótoronyba menekül. Szenté ellensége keresi fel, aki rendőrkézre akarja juttatni. A fiatalok végül a tenger mélységeiben keresik a boldogságukat.

Bucurestibé indítunk futárt szerdán délben, megbízásokat és CFR. bérlet kieszközölését vállaljuk. Kelet hirlapiroda **ARAD**, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10912

Két Rembrandt kép.

(Jusszupov herceg elzalogosított festményei.)

Néhány hét előtt New-Yorkba érkezett Jusszupov orosz herceg, valamikor bizalmasa a cári udvarnak és egyike amaz összeesküvőknek, akik Rasputint eltették láb alól. Utazásának célja az volt, hogy két értékes Rembrandt-képet kiváltson, amelyeket néhány évvel ezelőtt elzalogosított. 1921 nyarán tudniillik a herceg súlyos pénzzavarokkal küzdött és kénytelen volt gyűjteményének két Rembrandt-portróját Widener nevű amerikai gyűjtőnek átadni 100.000 font sterling és nyolc százalékos kamat fejében. Azóta a herceg gyakrabban fáradozott azon, hogy képeit visszakapja, de Widener ezt mindig megtagadta. Ezért a herceg New-Yorkba utazott, hogy személyesen érintkezzék hitelezőjével. Felkínált neki 520.000 dollárt, mint a tőke és kamatok összegét. Widener azonban újra megtagadta a képek kiszolgáltatását, még pedig azzal az indoklással, hogy Jusszupov hercegnek nincs is annyi pénze. Hanem mások bocsátják rendelkezésére ezen összeget csak azért, hogy azután a kiváltott képekkel jó üzletet csináljanak. Időközben tudniillik újra megbecsülték a képeket és akkor kiderült, hogy azok jóval többet eszleg kétszáz ezer font sterlinget is megérnek.

Az ügy természetesen bíróság elé kerül majd, s annak döntését nagy érdeklődéssel várják Amerika győjtői. Közben azonban különben is foglalkozott már a bíróság a képek dolgával, mert a szovjet kormány igényt támasztott a két képre, azon a címen, hogy azok a nacionalizált tulajdonból kerültek el. Az amerikai bíróság azonban ezt a követelést visszautasította, mert kétségteljesen megállapították, hogy a kommunizmus kitörésekor a képek már nem is voltak Oroszországban.

A szerkesztésért kizárólagosan:
KOCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: **Dr. ROMUL MAOER.**

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejthetetlen halottunk **Gottlieb Adolf** nyersbárnagykereskedő temetésén résztvettek, vagy részvétüknek egyéb uton kifejezést adva, végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.
15009 A gyászoló Gottlieb-család.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések újat szavak szerint számítják.
Minden szó hirdetői ára 2.50 lej.
Vastagabb betűvel 5 lej.
A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 óráig 25 lej.
Vasárnap 25 %-al drágább.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

ROKONOM egymillió lej értékű vagyonnal rendelkező középkorú özvegy nő, megismerkedne házasság céljából egy szinte olyan koru komoly férfival, magasabbrangú tisztviselővel, szőlőbirtos, vagy vidéki gazdálkodó birtokossal. „Vagyonos” jellegre címzett levelet az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 584

Alkalmazás.

FRANCIA társalgónőt beszédgyakorlatok céljából keresek. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 616

PENZTÁRKEZELŐNŐ keresetük Plesz Gyula ruhaárúházában Arad. Ugyanott elsőrendű varróleányok felvételnek. 621

MÉRLEGKÉPES könyvelő, magyar-német levelező keresetük mielőbbi belépésre. Csak gyakorlott, önálló egyének ajánlatát kérjük „Stabil” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 633

KERESKEDELMIT végzett intelligens fiatalember az Aradvidéki Fatermelő R.-T. központi irodája részére — perfekt román, magyar nyelvismerettel — felvételük. Irásbeli ajánlatok a céghez küldendők. 637

TISZTESSÉGES, megbízható szobaleányt keresek február 1-ére Arad, Strada Luther 2. I. em. 6. 642

PERFECT főzőnőt keresek február elejére. Arad, Strada Seminarului (Sina-ucca 1a) 639

ÜGYES motorműrészecs, ki a gépek kezelését is érti, jó fizetéssel azonnal felvételük. Atlasz és Braun fatermelő Arad Piața Cetatei Veche (Óvár-tér.) 10.912

EGY JOBB leány vidékre szobaleánynak ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 651

HAZIKISASSZONYNAK, vagy hásvetőnőnek ajánlkozik megbízható nő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 652

BOLTISZOLGA, ki biciklizni tud, azonnali belépésre keresetük. Cím Kelet hirlapiroda Arad. 10.012

JÓLFOZÓ MINDENES 2 tagú családhoz azonnal felvételük. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 646

TANULÓLENYT keres a „Jeunesse” leány divatszalon Arad, Bul. General Dragalina No. 16. (Apponyi-körút 8.) I. em. 10012

Lakás.

MODERN lakást keres fiatal házaspár április elejére. Ajánlatokat kérünk Klein Arad, Str. Seminarului (Sina-ucca 1a) 638

Vétel és eladás.

ROCOCO szalon, álló villany lámpa, esillár, ezüst gyertyatartók, plüsch asztalterítő, hintaszék, képek, szőnyeg, ágycs, rugganyos ágybetét, kis divány, ebédlő asztal, ágyhuzatok, kényeztetők, szekrény dísz tárgyak, kávé és sörös sörvények, arany órák, asztalnemű stb. eladó. Arad, Str. Consistoriului 12. (volt Batthyány-u. 23.) 1000

EZÜST és dísz tárgyakat, szőnyegeket, antik dolgokat, háztartási cikkeket, félműveket, butorokat, bizománnyba veszek. Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szalmaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-palota.) 11895

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Orantay-palota címre küldendők. 12573

EREDETI világos norvég csukamálolaj Marke Aarsaether, görvélykóros, tüdőbajos, fejletlen, sápadt, angolkoros, gyenge gyermekeknek és felnőtteknek. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133

HA olcsón és elegánsan akar berendezkedni, vegyen antik butort Salon Artistice-ben. Arad, Bulev. Regina Maria (Andrásy-tér) 20. 110

NUTRIA SZÖRMÉT VENNÉK. Lehet használt férfi városi bunda jó állapotban levő nutria bélelése is. Címeket kérem leadni (akár telefonon 151. szám) az Aradi Közlöny kiadóhivatalában „Nutria” jellegre. 20.007

NÉGYSZÁZ, vagy ötszáz literes vasüst megvételre keresetük. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10.012

ELEGÁNS, új gyermekkosci kaphatók. Mindennemű gyermekkosci javítását vállalom. Ugyanott két tanonc felvételük. Arad, Strada Simeon Balint (Dessewffy-ucca) 19. 647

EGY boglya gyepszéna eladó. Arad, Str. Capitan Ignat 45. 15.009

ZONGORA, bécsi gyártmány, félhosszu, kitűnő állapotban 16.000 lejért eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 10.019

HASZNALT OLOM megvételre kerestük. Bővebbet a Kiadóban.

PIANINOT bérbe vennék. Cím Arad Bulev. Regele Ferdinand 37. földszint 7. 648

Ingatlan.

ARAD, STR. COSBUC (Wesselényi-ucca) 61. számú magánház 3 szoba fürdőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

ÓTSZOBÁS, fürdőszobás magánház 35.000 lejért elköltözés miatt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 645

KÜLVÁROSI ház azonnal átadó jóformájú korcsmával, egyszobás lakással, 140.000 lejért eladó. Teher 35.000 lej. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.005

BELVÁROSBAN gyönyörű magánház átadó négyszobás, fürdő, cselédszobás lakással, udvar, kerttel eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.005

MAGÁNHÁZ 2 szoba, előszoba, pince, gyümölcsös kert, Arad Strada Teiul Doamnei No. 15. (Tél-ucca) eladó. 649

SZOLLÓT vennék állomáshoz közel mély fekvésű, jó állapotban 4-5 holdig, jó állapotban levő nyaralóval és teljes felszereléssel. Leírással és arról ellátott ajánlatokat Serb Milan részére Arad, pályaudvarra kérek. 650

Üzletek.

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzleti, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Háromy-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 149

FORGALMAS helyen levő vendéglő két szobás lakással olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében, Arad. 15004

Oktatás.

FRANCIA és német órákat jutányos árral ad külföldi urinó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.019

Ellátás.

URI családnál izletes ebéd-kest kapható. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 614

Különféle.

RÖVID ZONGORÁT, vagy pianinót magas összegért bérletre keresek. Ajánlatokat Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 615

KÉT-HÁROMSZÁZEZER lej tökével érdekeltséget vállalnék biztos alapokon nyugvó és jól jövedelmező ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, hol személyesen is tevékenykednék. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 619

ELVESZETT egy Tennák Elizabetha névre szóló cselédkönyv. Kérik a megtaláló azt az Aradi Közlöny kiadóhivatalában leadni. 644

Utolsó alkalom !!!

Zongora félrövid elsőrendű, repatriálás miatt 24.500 lejért sürgősen eladó. — „VICTORIA” irodában Arad, Piața Avram Iancu 18. 653

Hirdetés.

Köznevelésre hoztuk, hogy Arad, Piața Cetatei Veche (Óvár-tér) fatermelőnkön villanyerőre berendezett **tűzifa aprítónkat** a mai napon üzembe helyeztük, **Seidner Bernát és Fia** fatermelők faterleme.
hozzon aprított tűzifát minden mennyiségben súly szerint is házhoz szállítunk.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban